

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE MUNKAADÓK LAPJA

Ardeal és Banat kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Epi-
törmesterek Szövetsége hivatalos lap-
ja. Egyesülve a timisoarai „Az Ipa-
ros”-sal és a „Fodrász Ujság”-gal.

„Tiszteld a tisztos
ipart!”

Un prilej unic pentru desvoltarea economiei naționale

de Dr. Ernest Ene.

Imprinsă de ideea producerii în masă a ma-
terielor prime agricole și miniere, convingse că
țările cari posedă asemenea bogății latente se
vor refăce mai repede din ruina provocată de răz-
boiul mondial, forțele capitaliste au încercat în
perioada 1918—1925 să concentreze o parte din
mijloacele lor și în țara noastră.

Numeroase oferte pentru refacerea căilor fe-
rate, propuneri pentru mărirea producției pe-
trolifere, propuneri pentru motorizarea agricul-
turii și altele asemenea veneau din toate părțile.
Această introducere de capitaluri ar fi reali-
zat, între altele următoarele efecte:

Înzestrarea țării cu aparatura modernă de
producție și circulație;

Mărirea producției generale și deci a ex-
portului;

Mentineră valorii monetei;

Legarea României de puternica economie
străină cari ar fi sprijinit-o în toate desbaterile
internationale cari au continuat ani de zile.

Dar atitudinea protivnică a lui Vintilă Bră-
tianu — a oprit intrarea acestor capitaluri reale.
În schimb, dictatorul economic al partidului libe-
ral, și pe atunci și al țării, a încurajat acțiunea
de creare de capitaluri fictive — dar, credea dă-
nă, naționale, — isvorâte toate din scăderea ne-
observată la timp a monezii naționale. S'a pre-
gătit astfel întemeierea de numeroase întreprin-
deri, cari la primul vânt al crizei mondiale s'au
prăbușit, distrugând și puținele capitaluri reale
posedate de români.

Astfel, România a fost pe deoparte împiede-
cată de a intra pe picior de egalitate în produc-
ția și circulația mondială, iar pe de altă parte, a fost mai
slabă în rezistența pe care a opus-o despresiunii
economice care a început în 1928.

Printr-o curioasă întorsătură a lucrurilor și
ca o aplicare a maximei care spune că: „din ex-
cesul de rău, trebuie să iasă și un bine”, ne găsim
astăzi într-o situație, dacă nu asemănătoare ca
acea din perioada post belică, dar cel puțin ofer-
ind economiei românești posibilitatea de a utiliza
o parte din mijloacele ce i se ofereau atunci.

În urma greutăților de transfer a sumelor da-
torate străinătății din importul de mărfuri și al-
te obligațiuni, s'au creat în România două feluri
de capitaluri străine și anume:

a) Sume de lei blocate la bănci sau mari so-
cietăți;

b) Creanțe de încasat dela comercianții și
industrișii importatori de mărfuri străine.

La ce cifră se urcă aceste capitaluri nu pu-
tem preciza. După informațiunile sporadice ce
apar din când și când totalul lor se ridică cu si-
guranță la 8—10 miliarde lei.

Acești creditori străini îngrijiți de deprecie-
rea leului și de greutățile tot mai mari ce se pun
în calea transferului fac tot felul de presiuni și
uneori chiar fraude pentru a-și transforma — cu
mari pierderi — disponibilul lor în devize — și
a-l remite în țările de origine.

O bună parte din acești creditori nevroidi
să țină aceste capitaluri, fără a primi o dobândă
și fără a se asigura de o depreciere mai mare a
leului, au încercat să investească numerarul lor
în acțiuni de întreprinderi de tot felul. Multă
timp Banca Națională, repetând fatala greșe-

Hitelszövetkezetet alapít Satumare iparossága

A brașovi ipartestület átirata alapján a satumarei ipartestület is tiltakozik a cluji jegyző-
könyv meghamisítása ellen.

Adósérelmek sorozata a satumarei ipartestület ülésén

A satumarei Általános Ipartestület előjáró-
sága Kocsis László elnöke alatt ülést tartott,
amelyen a szép számban megjelent előjárósági ta-
gokon kívül résztvett Dragos Aurel szenátor, ipar-
hatósági biztos is.

Kocsis László megnyitójában közölte az elő-
járósággal, hogy az Unio gyár ipartestületi tagsá-
ga ügyében közbenjárt a polgármesternél, akit
mint az iparhatóság fejté arra kért, hogy az Unio
vezetőségénél interveniáljon a tagság megszerzése
érdekében. Kocsis László kiáltásba helyezte, hogy
a gyár a munkakönyvek után előírt illetékeknek
csak a felét fogja fizetni. A polgármester meg-
ígérte, hogy a kérésnek eleget tesz és az Unio ve-
zetőségénél interveniálni fog.

Az elnök ezután referált annak az akciónak
eredményéről, amelyet a tervbevett

iparösszövetkezet megalakítása érdekében in-
dított meg.

Az egyes szakosztályok elnökeit értekezletre hiv-
ta össze és ott elhatározták, hogy a taggyűlést az
egyes szakcsoportok a saját kebelükben fogják
végezni. Két szakcsoport már meg is kezdte a
szervezési munkát és

két héten belül a többi ipari csoportok is el-
végzik az előkészítő munkákat, majd az

alakuló közgyűlés összehívását is elhatáro-
zák.

Az előjáróság az elnök bejelentéseit helyes-
léssel vette tudomásul.

Élénk vita a brașovi átirat ügyében.

Az elnök ezután ismertette a brașovi ipartes-
tület átiratát, amely csatlakozásra szólítja fel a
satumarei ipartestületet is ahhoz a tiltakozáshoz,
amelyet a cluji iparoskongresszus jegyzőkönyvé-
nek meghamisítása miatt küldött a kormányhoz.
Az elnök ezzel kapcsolatban felhívta Maior Andrei
előjárósági tagot, aki az ipartestület delegátusa
volt a kongresszuson, hogy ismertesse a kongres-
szus határozatát és ennek alapján közölje: megfe-
lel-e a kongresszus jegyzőkönyve az ott történtek-
nek, vagy valóban meghamisították a szavazás
eredményéről szóló részt.

Maior Andrei ismerteti a kongresszuson tör-
ténteket és előadja, hogy ott két indítvány fölött
kellett döntenie: a Farcas elnök javaslata fölött,
amely a Roman Valer-féle törvénytervezet elfo-
gadását javasolta és a Samuila szenátor javaslata
fölött, amelyben a tervezetnek teljes egészében
való elutasítását indítványozta. A szavazás ere-
ménye az volt, hogy Farcas elnök javaslata mel-
lett 3 szavazatot, Samuila szenátor javaslata

alá a lui Vintilă Brătianu, a refuzat să dea auto-
rizațiunea sa pentru asemenea operațiuni cari ar
fi micșorat oferta de lei și ar fi înviorat piața ca-
pitalurilor atât de anemică a României.

Numai când a văzut că acumularea de depo-
zite de lei blocate în conturile sale și la celelalte
bănci devine un pericol pentru circulațiunea mo-
netară Institutul de emisiune și-a mai modificat
politica sa.

Se pierduse însă iarăși un timp prețios pen-
tru ameliorarea activității economice din țară.

Astăzi problema trebuie pusă deschis și ca-
tegoric: România are interes ca toate capitalurile
cari dorm în șafeuri sau bănci să intre în acti-
vitate. Aceste capitaluri de miliarde, investite în
valori mobiliare de Stat sau particulare, vor pro-
voca înviorarea Burselor și deci posibilitatea de
noi emisiuni. Investite în întreprinderi agricole,
miniere sau industriale ele vor provoca o creștere
a producției, o mărirea a exportului, fără a mai
pomeni de înviorarea câmpului muncii.

Cu cât dificultățile de transfer vor fi mai
mari și mai permanente cu atât capitalurile străi-
ne blocate în bănci sau înghețate la debitorii par-
ticulari cari pot și trebuie să plătească lei ce da-
toresază, vor căuta a se încorpora în economia
țării.

Această binefăcătoare revărsare de capita-
luri se va produce însă numai dacă se vor în-
deplini următoarele condițiuni:

1) Garantarea juridică a capitalurilor în sen-
sul posibilității de executare rapidă a debitorilor
răi plătnici;

2) Garantarea transferului dobânzilor și di-
videndelor obținute de capitalurile investite;

3) Garantarea transferului unei cote de a-
mortizare reduse, pentru acele capitaluri ce vor
să se retragă în țara lor.

Cunoscând psihologia capitaliștilor occiden-
tali, suntem siguri că numai anunțarea votării
unei legi care să asigure valorizarea condițiilor
de mai sus va fi suficientă pentru a face să scadă
presiunea ce se face asupra țării pentru efec-
tuarea transferurilor. Banca Națională a Româ-
niei să se decidă — în ceasul al unsprezecelea să
facă o politică largă de fecundare a economiei na-
ționale, iar guvernul trebuie să știe și să poată în-
făptui reforma simplă a respectării contractelor
garantând executarea promptă a tuturor anga-
jamentelor ce se vor lua de aci înainte.

Ne temem însă că cerem prea mult, când
vom pretinde ca guvernul să dirijeze, prin măsu-
rile ce poate lua, acest aflux de capitaluri spre
acele lucrări și întreprinderi cari pot mări pro-
ductivitatea agriculturii mele și deci pot începe
îmbunătățirea economiei românești dela temelie.

Pentru aceasta trebuie un program de in-
vestițiuni naționale și rentabile pe care guvernul
actual îl are.

În afară însă de această chestiune de o mare
importanță, trebuie să ne dăm seama și B. N. R.
trebuie să se convingă cea dintâi — că prilej de
a fecunda economia românească așa de favorabil
ca cel ne ce ni se oferă astăzi, nu vom mai găsi.

Să-l folosim deci cu curaj.

Március 31-ig behajtandók az összes adóhátralékok

Néhány nappal ezelőtt az aradi behajtási pénzügyigazgatóságra nagyfontosságú pénzügyminiszeri rendelkezés érkezett, amelynek értelmében március 31-ig az összes adóhátralékok feltétlenül behajtandók. A rendelet kimondja, hogy a behajtáshoz a pénzügyigazgatóság egész személyzete felhasználható, kivételt képeznek a kivétési pénzügyigazgatóság közgei. A rendelet a pénzügyigazgatóság valamennyi hivatalnokát személyében teszi felelőssé a behajtásért és éppen ezért velük szemben is szigorú szankciókat alkalmaz mulasztás esetén. Céljait behajtási pénzügyigazgató közölte munkatársunkkal, hogy a rendelet értelmében nem adhat senkinek haladékot, mert a hátralékokat teljes egészében köteles behajtani. Ha netalán valakit a végrehajtások során sérelem ért volna, úgy az érdekeltnek jelentkeznie irodájában. Az iparosoktól adóhátralék fejében letoglati szerszámaik körül felmerült visszásságokat is teljes mértékben orvosolja a behajtási pénzügyigazgató.

NAIVITATE.

— Spune-mi mămică, dumnezeu este bolnav?
— Cum te gândeşti la aşa ceva Lenuşo?
— Mama mare mi-a spus că dumnezeu l-a chemat pe doctorul de lângă noi în aer.

Sok is és kevés is a köztisztviselő

Az „Adevărul” írja:
Küszöbön áll az állami hivatalok egyszerűsítése. Nem titok, hogy a terv a költségvetési megtakarítás célját szolgálja. Megtakarítást pedig természetesen csak leépítéssel lehet elérni. Azt mondják általában, hogy sok állami tisztviselőnk van. Semmi sem volna egyszerűbb tehát, mint bocsássuk el a hasznavehetetlen tisztviselőket. — A közvélemény is így gondolja. Nem oly könnyű azonban a dolog. Ki fogja megejteni a rostálást is milyen alapon? A hasznavehetőség kérdésének eldöntése nem olyan könnyű dolog. Személyi elfoglaltság, politikai elvakultság, protekció, téves értékelés befolyásolhatják az ítéletet. Ismerjük a közérkölcöket a bizonyos, hogy senki sem nyúl majd a családtagokhoz. Ki a hibás azért, hogy keletlenül több tisztviselő van? Kevés került állásba egyedül képessége és tudása alapján. Vannak azonban olyan hivatalok is, amelyekben nem elegendő a tisztviselők száma. Így például a körorvosok száma ma sem elég nagy. Nem lehet tehát általános elveket felállítani.

GEGENTEIL.

„Was ist das Gegenteil von der besitzlosen Klasse?”
„Die Klassenlosbesitzer!”

Megkezdte működését az aradi Ipartestület menháza

Amit Arad már régen nélkülöz és aminek hiányát különösen a mai súlyos gazdasági válság közepette érzi az iparostársadalom, az elszegényedett és munkaképtelenné vált iparosok elhelyezése, megoldást nyer. Az aradi Ipartestület megnyitja kapuit az aggmenháznak. Ez az intézmény az Ipartestület fennállásának 50-dik évfordulója megemlékezéséül létesült és teljesen független attól a törekvéstől, amelyet az aradi Iparot Otthon tűzött ki céljául. Mert amíg az Iparos Otthon természetesen csak azon iparosok aggkori ellátására vállalkozhatik, akik annak létesítéséhez, fenntartásához és fejlesztéséhez mint fizető tagok, bizonyos ideig hozzájárultak, addig az Ipartestület aggmenházában minden aradi ipartestületi tagnak, amennyiben a sors kegyetlensége arra ráutalná, joga van ellátást igényelni. Így azután, ha már az Iparos Otthon is abban a helyzetben lesz, hogy létesíthesse aggmenházát, Arad — legalább e tekintetben — oly helyzetbe fog jutni, hogy az iparos társadalom egyetlen al-csökkentje sem lesz a koldulásra utalva. Az Ipartestület aggmenházának felszerelése 16 ellátott részére már befejezéshez közeledik és a napokban jelenik meg a felhívás az ellátásra való igény bejelentésére, azonban egyelőre csak tíz hely beiktatásáról lehet szó, mert csak ennyinek az ellátási költsége van biztosítva.

Ujabb közüzemek...

Rendeletileg kötelezte a közoktatásügyi miniszter a szakiskolákat műhelyek nyitására

Az aradi háziipari iskola a várostól kért és kap helyiséget szabóműhelye számára

Versenyhátságot kap a kisiparos az új közüzemekkel

Az iparosság egyik régi sérelmét képezi a közüzemek versenye. Gyakran előfordul, hogy szakiskolák, üzemeket rendeznek be, felszabadult segédeknek megfelelő munkakörökkel dolgoznak, szállításokat vállalnak, sőt nagyon gyakran közszállításoknál előnyökben részesülnek. Az iparos, akinek

drága házbért, adót és az illetékek egész sorát kell még fizetnie, természetesen nem bírja a versenyt az ilyen üzemekkel, melyeknek tevékenysége adómentes és a különböző hatóságok részéről rengeteg támogatásban részesülnek.

Ezzel a körülménnyel magyarázható, hogy az iparosság már hosszú idő óta elvi harcot folytat mindennemű közüzem ellen és az ellen, hogy iskolákban műhelyeket rendezzenek be.

A közoktatásügyi miniszter egyik legutóbbi rendelete most újra felszínre veti ezt a problémát. Nemrégiben ugyanis

a közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben kötelezte az összes szakiskolákat, hogy műhelyeket rendezzenek be és növendékeik gyakorlati kiképzését ezekben a műhelyekben végezzék el.

Ilyen rendeletet kapott az aradi Háziipari iskola is, amelynek helyiségei tudvalevőleg a Bratianu utcában vannak.

Az a ház, ahol az iskola elhelyezést nyert, a város tulajdonát képezi és a közoktatásügyi miniszter rendeletének vétele után

az iskola igazgatósága azonnal a kéréssel fordult Aradváros vezetéséhez, hogy a jelenlegi területen kívül négy üzlethelyiséget bo-

csáson rendelkezésre az említett épületben, szabóműhely céljaira.

A város vezetősége foglalkozott is ezzel a kérelemmel és megállapította, hogy négy üzlethelyiséget nem adhat át az iskolának, de

egyét az iskola szabóműhelyének rendelkezésére bocsát.

A város vezetésének határozata szerint későbbi tárgyalásokon döntik majd el azt, hogy melyik legyen az a helyiség, amelyet az iskola megkap.

A város Bratianu ucai épületében tudvalevőleg nyolc üzlethelyiség van és

mindegyikében már évtizedek óta egy és ugyanazon bérlők fejtenek ki üzleti tevékenységet.

A közoktatásügyi miniszterium rendelete következtében most egy régi és érdemes bérlőnek mond majd fel Arad városa, hogy

helyt adjon az iskola szabóműhelyének, olyan műhelynek, amely veszélyes konkurrenciát jelent majd az adófizető iparosok számára.

Lehet, hogy a közoktatásügyi miniszter fenti rendeletét jóhiszeműen hozta meg, de ajánlatos lenne, hogy a jövőben olyan rendeletek kiadásakor, amelyek az ipar, vagy kereskedelem érdekeit érintik, a közoktatásügyi miniszter

kikérje a kereskedelemügyi miniszterium, valamint az ipari érdekképviselők véleményét is,

mert ellenkező esetben, — amint most is történt, — a jóhiszeműen kiadott rendelet az amúgy is számos nehézséggel küzdő iparosság helyzetét súlyosbítja.

A nyersanyagárak drágulása miatt:

Negyvenöt százalékos áremelésre kényszerült a satumarei Cipészipartársulat

A satumarei Cipészipartársulat közgazdasági állapotainkra szomorú jelentőségű határozatot hozott, amikor termelési eszközeinek megdrágulása miatt a cipők árát negyven százalékkal felemelte. Az ülésen Tólas Lajos elnökölt, aki kifejtette, hogy

a cipész-iparban használatos nyersanyagok kereskedelmi árai negyven százalékkal felemelkedtek, amivel lépést tartott a munkabérek emelkedése is.

Az önálló iparosok nincsenek abban a helyzetben, hogy az eddig fizetett cipőárakat fenntarthassák,

fel kell emelniük azokat 45 százalékkal.

IDILL AZ ÁLLOMASON.

Három pasas időgól a kis vasúti állomás éttermében és megkérlik a pincért, hogy szóljon idejében, ha a vonat jön. Iznak, időgólnak és alaposan felöntöttek már a garatra, amikor a pincér jelenti, hogy itt a vonat.

Felszedelőzködnek és kibotorkálnak a peronra, a vonat már ott áll és kettő felkapaszkodik, de a harmadik lemarad, a vonat elmegy.

— Na, — csuklik rá a pincérre.

— Kérem, nagyságos ur, — védekezik a pincér — én idejében szóltam.

— Igen, igen — csuklik tovább a pasas, de az a baj, hogy annak a kettőnek itt kellett volna maradni és nekem kellett volna elutaznom.

KIVÁNCSI GÉPIRÓDÓ.

— Hallottam, hogy új gépiródnád van. Meg vagy vele elégedve?

— Ahogy vesszük. Nagyon kíváncsi nő.

— Mennyiben?

— Mindössze egy hete van nálam és már ötvenzer kérdezte, hogy mikor veszek új gépet.

KITUNÓ JELMEZ.

A művészklub jelmezbájlára nagyban készült a közismert gonosz bankigazgató is és már napok óta érdeklődik, hogy milyen jelmezt viseljen. Egyik barátja tanácsolta neki:

— Borotváltsd le a szivedet, nem fog rád ismerni senki.

Jogesetek a kisipar köréből

Van-e helye felülvizsgálatnak a törvényszék másodfoku ítélete ellen, ha a munkaadót pénzbüntetéssel sújtották záróra kihágás miatt.

A timisoreai ítélőtábla 2043/1935 szám alatt hozott elvi döntvénye

A munkaadó ellen a záróráról szóló törvény rendelkezéseinek be nem tartása miatt jegyzőkönyvet vett fel a rendőrség. Ezen jegyzőkönyvet beterjesztette a munkabírószághoz. A munkabírószág megállapította, hogy a cselekményt elkövető, mert később zárta az üzletét, mint a törvény előírja. Tekintettel erre, valamint arra, hogy ellene még ilyen büntetés kiszabva nem volt a munkaadót 500 lei pénzbírságra ítélte a munkabírószág.

Az ítélet ellen felebbezéssel élt a munkaadó és annak megállapítását kérte, hogy a cselekményt nem követte el és ennek alapján kérte a felmentését.

A törvényszék az elsőfoku ítéletet indokaival együtt helyben hagyta.

A tulajdonos ez ellen felülvizsgálattal élt a timisoreai táblához.

A tábla elutasította a felülvizsgálati kérelmet, mint a törvény rendelkezései értelmében meg nem engedett jogorvoslatot.

Az ardeali büntető perrendtartás szabályai szerint, ha a cselekmény csak pénzbüntetéssel büntethető és 2 ítélet egybehangzó, további jogorvoslatnak nincs helye. Tekintettel arra, hogy a bíróságok által kiszabott büntetés pénzbüntetés és mindkét fórum egybehangzóan a bűnösséget megállapította, tehát a büntető perrendtartás 556 II. része alapján további jogorvoslatnak helye nem lévén, a felülvizsgálati kérelemmel érdemben nem is foglalkozik, hanem mint meg nem engedett jogorvoslat elvileg visszautasítja.

Ha a munkaadó nem szabályszerűen ragasztotta fel a társadalombiztosító bélyeget, úgy a felvett jegyzőkönyv tartalma ellen 8 napon belül adja be panaszát az elsőfoku bizottsághoz.

A társadalombiztosító törvény rendelkezései szerint, ha a könyvben a bélyeget ragasztották fel szabályszerű összegben, vagy ha a munkaadó listával röjja le a bélyeget és nem szabályszerű adatot jelent be és a felvett jegyzőkönyv alapján az ellenőr megállapítja a szabálytalanságot, akkor a kerületi igazgató a fel nem ragasztott bélyegek ellenértékére, valamint ugyanezen összegű pénzbüntetésre marasztalja el a munkaadót. Az így hozott határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs, hanem a határozat végleges és végrehajtható.

Tekintettel arra, hogy igen gyakran megtörténik, hogy a lerovandó bélyeg összegét az ellenőr kifogásolja, mert az alkalmazott fizetését nem találja igazoltnak, a munkaadó abba a helyzetbe jut, hogy ellene jegyzőkönyvet vesznek fel. A jegyzőkönyv megállapítása ellen az érdekelt munkaadónak joga van panasszal élni (contestatie) az illetékes kerületi elsőfoku ítélkező bizottsághoz és itt kérheti a tényállás megállapítását.

Ha ezen a módon beigazolja, hogy az ellenőr megállapítása téves, a jegyzőkönyv mint ilyen meg lesz semmisítve és a munkaadó mentesül a további eljárás alól. Ha azonban a törvényes időben ezan jogával nem él, akkor a jegyzőkönyv megállapításai helyeseknek veendő és a kerületi igazgató a törvény 108. szakasza alapján meghozni köteles azon határozatát, amely szerint a munkaadó köteles az így fel nem ragasztott bélyegen felül még ugyanolyan összegű bírságot is fizetni. Tekintettel arra, hogy ez az eset igen gyakori, tehát vonatkozó elvi határozatokat e kérdésben így ismeretjük, amely szerint az ilyen jegyzőkönyvek ellen és nem a büntetést kiszabó határozat ellen van jogorvoslatnak helye.

Közi: KELE SANDOR dr.

Miképen módosítják Magyarországon az 1884 évi ipartörvényt

Iparügyi tanácsot állítanak fel és korlátozzák a tisztességtelen versenyt.

Mint hogy nálunk jelenleg még mindig az 1884. évi XVIII. tc. volt magyar ipartörvény van érvényben, iparosainkat érdekelni fogja, hogy Magyarországon mi lett sorsa ennek a törvénynek, amely itt ma is változatlanul, vagy csak rendeleti úton végzett — tehát egészen jelentéktelen — módosításokkal van életben. Magyarország ezt a törvényt már teljesen megreformálta, bevezetett új intézményeket, amelyek különösen a tisztességtelen verseny, a kontárok iparúzése, az ipartestületi hatáskör kiterjesztése, stb. tekintetében a reginél jóval haladottabb helyzetet biztosítanak az iparosoknak, főképpen a kézműiparosoknak. A reform-munka azonban itt sem állt meg. A jelenlegi magyar kormány iparügyi minisztere: Bornemisza Géza, az ipartörvény újabb módosítására nyújtott be javaslatot a képviselőház elé, amely tegnap már meg is kezdte a javaslat tárgyalását.

A javaslat első része az iparigazolványok kiadásának feltételeit szabályozza és kimondja, hogy aki államellenes, szeméremellenes, vagy nyereségvágyból elkövetett bűntett miatt bűnvádi eljárás alatt áll, vagy akit ilyen vétség miatt három hónapot meghaladó szabadságvesztésre ítélték, a jogerős ítéletben megszabott szabadságvesztés tartama, valamint a büntetés kiállításától vagy elévülésétől számított

három év alatt iparigazolványt nem kaphat.

A VILÁNYSZERELÉS.

Szabályozza a javaslat a villamosenergiát előadó vállalatok szerelőipari jogosultságát olyképpen, hogy ezeknek a vállalatoknak csak az iparügyi miniszter engedélye alapján és

csupán a kis- és nagyközösségekben szabad szerelőmunkát végezniük.

Városokban a villanytelepek nem szerelhetnek lakásokat, ez a munka a műszerészeknek van fenntartva. Intézkedik a javaslat a kötelező mestervizsgáról is.

Részletesen szabályozza a rendelet az iparengedélyek sokat vitatott kérdését. A javaslat értelmében az illetékes miniszter

rendelettel jelöli ki azokat az engedélyhez kötött iparokat, amelyek gyakorlására kiadható iparengedélyek szánat előre meg lehet határozni,

vagy számszerű meghatározás nélkül az iparengedélyek kiadását annak a megállapításától lehet függővé tenni, hogy fennáll-e újabb iparengedély kiadásának szüksége. E szükség fennállásáról a hatóság az illető érdekképviselő meghallgatása után határoz. A számszerű meghatározás mellett az iparúzást, a javaslat szerint, kaució letételétől is függővé lehet tenni.

A régi ipartörvény 46. szakasza a következőképpen módosul:

Ipari zárlat a sütődékre Franciaországban.

A francia munkügyi miniszter a következő érdekes törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozó házak elé:

Ha valamelyik sütőiparosai és sütőmunkásai korlátozó megállapodást létesítenek új sütődék nyitása, munkások és tanoncok alkalmazása tekintetében, úgy az alispánnak joga van az érdekelt községek meghallgatása után

a kollektív megállapodást rendelet erejére emelni. Ennek révén minden új műhely nyitásához az alispán engedélyre kell.

Erre nézve is meghallgatóndók az említett testületek. Szabályozhatók a munkások és tanoncok munkafelvételi is. A tanonc minimális életkora 16 év. Kötelező az orvosi vizsga. A munkásoknak szakvizsgát kell tenniük. A munkafelvétel tárgyában minimum az, amit a munkásvédelmi törvény előír. Minden új műhely mérnöki és orvosi szemlének vetendő alá. Ez a szemle a kemencékre, a gépekre és szerszámokra terjed ki. Finom-

A kereskedő, akinek csupán kereskedelmi szakmára szóló iparigazolványa van, elpő, férfi- és fiuruha, női- és leányruha, valamint esőruha-ár elkészítését és javítását nem vállalhatja, az emittett áruk elkészítése, vagy javítása céljából mértéket sem vehet. Az a kereskedő, aki a kereskedelmi szakmára szóló iparigazolvány alapján ilyen áruk árusításával foglalkozik, a vevő által kívánt árunak kiválasztása, a kiválasztott árunak a vevő igényét kielégítő átalakítása céljából mértéket vehet, a kiválasztott áru megfelelő átalakítását vállalhatja, de ezt a munkát csak annak végzésére jogosult iparossal végezteszheti. Kisebb igazításokra ez a korlátozás nem terjed ki. Az ilyen igazításokat a kereskedő személyzete is elvégezheti. Az ipari miniszter az érdekképviselők meghallgatásával a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg kiadott rendelettel a rendelkezések hatályát a felsorolt árukon felül más olyan árukra is kiterjesztheti, amelyeknek előállításá-
valamely képesítéshez kötött ipar munkakörébe tartozik.

Az iparügyi miniszter az ipari munkának és kereskedelmi szakmának egy helyiségben való folytatását eltilthatja.

A KERESKEDŐK IPARÚZESI JOGA

A szakmai megbízhatatlanság kérdését a javaslat a következőképpen szabályozza:

Az iparúzési jogot az annak elvonását kimondó jogerős ítélet végrehajtásának esetén felül szabályszerű eljárás alapján határozott vagy határozatlan időre el lehet vonni:

a) iparigazolvány alapján üzhető ipar gyakorlása esetében, ha az iparost az állam, szemérem ellen, vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt három hónapot meghaladó szabadságvesztés-büntetésre, vagy az emittett bűntett miatt jogerősen elítélték, továbbá, ha

oly cselekmény miatt, amely szakmai megbízhatóságát kétségessé teszi,

három éven belül háromszor jogerősen elítélték;

b) engedélyhez kötött ipar gyakorlása esetén, ha az iparost büntett, állam ellen, szemérem ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt, amely szakmai megbízhatóságát kétségessé teszi, három éven belül kétszer jogerősen elítélték.

Az iparúzési jog határozott időre való elvonásának tartama öt évnél hosszabb nem lehet. Az elvonás ellen a közigazgatási bírósághoz halmazható panasz lehet tenni.

Intézkedik végül a javaslat az egészségtelen verseny korlátozásáról és az Országos Iparügyi Tanács felállításáról, amelynek hatáskörét külön rendelettel fogják megállapítani.

ben, vagy alagsorban műhelyt berendezni nem szabad. Minden új műhely engedélydíjat fizet, a mely nem lehet kisebb a legközelebbi három sütőműhely legutóbbi átruházási, illetve átirási díjánál. Az a műhely, amely 8 napnál hosszabb ideig szünetel, új műhelynek tekintendő. Más műhely átruházása esetén a fenti szabályokat nem kell alkalmazni.

A SOROMPÓNÁL.

Biciklista: — Maga volt az az alak, aki tíz perccel ez előtt azt kiáltotta nekem a robogó autóból, hogy „marha”!

Urvezető: — Igen, de bocssáson meg, mert olyan gyorsan ment a kocsim, hogy nem volt módomban megpillantani a biciclistát.

ALTERNATIVA.

Viktor Emanuel class király mondta: — Ha Mussolini győz, Abessini császárrá lesz, ha a négu, — class király.

Forgalomba kerültek az új 250 leiesek

A pénzügyminisztérium, illetőleg a Banca Nationala 1936 február 12-én hozta forgalomba a belső pénzügyi ártal készített 250 leies váltópénzeket. Az új érmék ellen azt a jogos kifogást emelik, hogy nagysága alig tér el a mai 100 leies pénz méreteitől s ezekkel könnyen összetéveszthető. Az új 250 leieseket tehát vagy nem kellett volna átadni a forgalomnak addig, amíg a 100 leieseket is ki nem cserélik az újabb, kisebb méretű, de nagyobb ezüsttartalmú érmékre, vagy pedig nagyobb méretben kellett volna azokat készíteni.

A Nemzeti Pénzverde e héten a Banca Nationalának 300 millió lej névértékben szolgáltatott be 250 leies váltópénzt. A váltópénzek forgalombahozataláról szóló törvény értelmében még kibocsátásra kerül 1 milliárd 225 millió lej névértékű váltópénzt április 1-ig fogják átadni a Banca Nationalának, illetőleg eddig az időpontig kerül forgalomba, tekintve, hogy ebből az összegből 800 millió lej az 1935-36. évi költségvetés kiegyensúlyozására szolgál. A 100 és 50 leies új váltópénzek csak április 1. után kerülnek forgalomba.

„Nagy feladat vár az iparra...”

A „Viitorul” írja:

Szükség van olyan törvényre, amely megszervezi az ipart és szabályozza a trösztöket anynyival inkább, mert a mai külkereskedelmi helyzetben belső gyáraink termékeire vagyunk utalva. Először nyújtott kedvezményeket a kormány a szerszanyag behozatalnak s ezért akadályozza a készárú behozatalt. Tiszteletben tartottuk az UGIR kívánságát és csak kivételes esetben rendelünk külföldi ipartermékeket a kinttár számára. Szükség van tehát törvényre, amely megvédi azt, amit eddig alkottunk. Az iparügyi minisztériumban már készült a törvénytervezet, amelyet megküldenek majd az arra illetékes ipari szervezeteknek, hogy véleményét mondjanak. A tervezet csupán azokat kártelt isméri el törvényesnek, amelynek nem ártóztatás a célja s a termelés könnyítését s a törvényes úton való előadás elősegítését akarja. Nagy feladat vár az iparra, meg kell érteni, hogy a fogyasztók érdekében nyerték a kedvezményeket s minden kedvezmény végeredményben a fogyasztók érdekét szolgálja. Le kell szállítsák a termelési költséget s a hasznát a normális színvonalra.

NA HALLJA...

Procedéknál minden tényér háttérjébe be van ágyazva: „Frau von Prots”.

Megkérdezi valaki Proccától:

— Mire való az?

— Na hallja, ha egy Rosenthal megengedheti magának?

A cluji iparhatóság egy esztendői működése.

A cluji városkása épületében működő első fokú iparhatóság annak ellenére, hogy működési körét az utóbbi időben igen szűk terre szorították, a múlt évben is eredményes tevékenységet fejtett ki. Dr. A. nca Titus, az iparhatóság vezetője az ügyosztály múlt évi tevékenységéről most terjesztette elő jelentését az időközi bizottság elé, a jelentés főbb vonásokban a következő volt:

A múlt év folyamán 2559 ügydarab érkezett iktatóra, az előző évben pedig csak 2362. Minden ügyet elintézték, úgy hogy év végére semmi elintézetlen ügydarab nem maradt.

Kiadtak a múlt évben 416 iparigazolványt, ezek közül 157 volt román iparos. Az előző évben 448-at, ezek közül 126 volt román.

Visszadtak a múlt évben 297 iparengedélyt, az előző évben 232-t.

Am ipargyakorlásról való felmondásnak majdnem minden esetben az az indoka, hogy nem bírják el a költségek, amelyek túl magasak és nem állanak arányban a kereseti lehetőségekkel. Ötvennyolc kihátrási ügyet tárgyaltak le, 28 iparengedély iránti kérészt elutasítottak, 10 telepengedélyt adtak, 172 tüzesetet vizsgáltak felül, két végeladást engedélyeztek, 32 tanulót szegődttettek be, 46 segédet szabadítottak fel, 1617 gyári munkásnak adtak munkakönyvet és 27.110 lej kifizetést kaptak ki ipari kifizetések miatt.

Tiltakozó kongresszus Clujon a vaskartell ártórágító politikája ellen

Március elsőjén Clujon, március végén pedig Bucureşti-ben lesznek tiltakozó kongresszusok. — Az iparosok rokonszenve kíséri a vaskereskedők mozgalmát.

Miért drágább Ardealban a vas, a lemez, a sodrony és a sodronyszeg, mint az ókirályságban?...

Az ardeali és banati vaskereskedők március 1-én Clujon kongresszust tartanak, amelyen

ünnszép formában felelnek szavukat a vaskartell ártórágító politikája ellen.

A Vas-, Gép-, Műszaki-, Acéláru- és Fémkereskedők Szindikátusa a jelek szerint elérkezettnek vélte az időt arra, hogy

végzet vessenek a vaspiacra már évek óta uralkodó állapotoknak.

Ezen ezért elhatározta, hogy regionális és országos vaskereskedői kongresszus keretén belül feltárja azokat a sérelmeket, amelyek

a romániai vaskereskedelmet és a vasárukkal dolgozó kisipart végromlásra fenyegetik.

A vaskereskedő kongresszus iparos szempontból is igen figyelemreméltó, mert hiszen a vaskartell jogtalan ártórágítási érzékenyen érintenek számos iparágat, mint a bádógos, lakatos és építőiparokat. A vaskereskedők mozgalmát elsősorban az indokolja meg, hogy nem tűrhető, hogy a vaskartell Ardeal és Banat lezsegyenyedeti togyasztóinak magasabb árakat írjon elő és a vasat, lemezt, szeget és drótot e területen magasabb árak mellett hozza forgalomba, mint az ókirályságban. Így az 1936. március elsőjén Clujon és március végén Bucureşti-ben megtartandó kongresszusokon elsősorban az ellen az igazságtalan ártópolitika ellen tiltakoznak a vaskereskedelm képviselői. A mozgalmához Cluj, Timişoara, Arad, Oradea és Lugoj vaskereskedői már testileg csatlakoztak.

A cluji kongresszuson a vaskereskedők ki fogják mondani, hogy

nem hajlandók a vasért, a lemezért, a sodronyért és sodronyszegért 10—15 százalékkal magasabb árakat fizetni, mint regáti kártárzaik.

A kongresszuson megjelennek a Sfatul Negustoresc központi vezetőségének kiküldöttai, valamint a regáti vaskereskedők megbízottai is. A kongresszus vezetősége gondolkodni fog az illetékes hatóságok képviselőinek meghívásáról is, hogy a jelenlévő hivatalos előkezősegek tudomást szerezzenek a vaskartell közérdekelles működéséről.

A kongresszus főbb pontjai ezek lesznek: 1. A román kereskedelem kialakulása és mai helyzete. 2. A vaskereskedelem és vasipar, harmonikus együttműködésének fontossága. 3. Az ártórágítás monopolizálásának súlyos következményei. 4. Az indokolatlanul magas vándórték, devizavárat és kontingentálás káros kihatásai a szakmai kereskedelemre. 5. A román vaskartell és a privilégizált vasnagykereskedelem speciális helyzete és tarthatatlanságai ártópolitikája.

Mint a tárgysorozatból is látható, a vaskereskedőknek a vaskartell ártórágítása elleni küzdelme a kapcsolatos iparágak szempontjából nézve mindenképpen örvendentes és a vaskereskedőket a kartell elleni küzdelmükben az iparosok rokonszenve kíséri. A cluji kongresszus előkészületeivel egyidejűleg nagyban folynak a bucareşti, március végi kongresszus előkészületei is és remélni lehet, hogy a vaskereskedők országos megmozdulása örvendentes változást hoz a vaspiac mai helyzetét és a vaskartell eddigi ártópolitikáját illetően.

Az oradeai cipésziparosok állást foglaltak az ártórágító börtkartell ellen

Mozgalmak a kontárok ellen.

Az oradeai cipész iparosok szindikátusa napos gyűlés tartott az iparosok helyiségében, ahol a város cipész iparoságának minden rétege képviselve volt, ahol is több mint 150 tag vett részt. Síralmas helyzet tárult fel, nem volt olyan iparos a gyűlésen, akinek sajnálatra méltó panasz ne lett volna. A rossz gazdasági viszonyok, valamint a magas adók és a taxák lehetetlenné teszik a megélhetést.

A börtárak hirtelen felszökése a börtkereskedők kartell megkötésével kapcsolatosan a szakma gyakorlatiát valóssággal megfojtja.

Az 1935. évhez viszonyítva, ma 35—40 százalékkal drágábban szerezhetők be a börtárak.

Ez a helyzet közös akcióba tömörítette a cipész iparosokat saját érdekeik megvédésére. Ugyancsak elhatározták, hogy a kontár iparosokkal szemben a legszigorúbb törvényes eszközöket fogják felhasználni, akik tisztességtelen konkurenciát csinálnak a kósterheket viselő iparigazolvánnyal bíró cipész iparosoknak. A gyűlés folyamán

elhatározták, hogy felhívják a közönség figyelmét arra, hogy a kontár iparosokkal egyáltalán ne dolgoztassanak, mert nemcsak a kontárokat, hanem az azokkal dolgoztató egyéneket is szigorúan fogják az illetékes hatóságok megbüntetni.

MELYIK KLINIKARA?

A szobalány megkérte a nagyságát, hogy engedje el egy pár órát, mert telefonáltak, hogy a nővérét a klinikára vitték.

— Melyik klinikára? — kérdezte a nagysága.

— Nem tudom, keszt csókolom, azt telefonálták, hogy a méhézetre.

OVATOS ADÓSJELÖLT.

Egy parasztagazda beült a helybeli takarékpénztárba és megkérdezi az egyik tisztviselőt:

— Mondja az ur, megbízható hely ez?

— Mért kíváncsi erre, gazd' uram? — csodálkozik a tisztviselő, mire a parasztagazda mondja:

— Teccik tennyi, egy kis nist szeretnék kölcsönbevenni.

Kerékpárgyártat létesítenek Romániában.

A román sajtó jelentése szerint a mediasi gyarmekkozaggyár kibővítési üzemét és kerékpárgyártásra is berendezkedik. A megfelelő gépeket már beszerezték és beállították, úgy hogy a gyártást valószínűleg tavasszal meg is kezdik és még a nyár elején forgalomba kerülnek az első belsődon gyártott kerékpárok.

PECH.

Egy külsőjéről is felismerhető vidéki idősebb házaspár beült a ma:nap az egyik mozi nézőterére. Az előadás, mint rendezen, azal kezdődött, hogy egy hatalmas oroszán elődögte magát. Erre az aszony felugrott és így szól az urához:

— Menjünk, apjuk, ezt a filmet már láttuk. Ma nagy bosszúsággal elmentek.

**Ostrom a kártyavár ellen,
amely nem akar összedőlni.**

Egy hónapig tárgyalt a vendégiparosok ügyésze Bucureştiben, de nem sikerült elérnie a kártya- törvény végrehajtási utasításának megváltoztatását

Miért nem lehet kommerszjátékot játszani a kávéházakban, holott a törvény nem tiltja és miért kell nehéz ezeket fizetnie a vendégiparnak egy félreértés miatt? . . .

Nyilatkozik Bojinca Cornel dr. a vendégiparosok ügyésze

Bojinca Cornel, a vendéglősök, kávéosok és szállodások ipartestületének ügyésze a napokban tért vissza Bucureştiből, ahol közel egy hónapon keresztül igyekezett az illetékes személyeket meggyőzni az 1935. áprilisában megjelent kártyatörvény végrehajtási utasításának helytelenül magyarázott voltáról. Bojinca Cornel dr. fáradozásai közben nem várt nehézségekkel találta magát szemközt és első kísérlete kudarcra végződött. Ennek ellenére

minden remény meg van arra, hogy a kártyajátékokat valószínűleg már a legközelebbi jövőben újból játszhatják a kávéházakban.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban kérdést intéztünk Bojinca Cornelhoz, aki a következőket mondotta:

Mit akar a törvény?

— 1935. április 15-én jelent meg az a törvény, mely a hazardjátékra vonatkozik és

az a törvény semmi olyat nem tartalmaz, mely a kávéházak és vendéglősök szempontjából sérelmes vagy káros lenne.

A törvény már ugyanis az első pontjában félre nem érthető határozottsággal mindössze azoknak a játékoknak a játszását tiltja meg a kávéházakban és nyilvános helyiségekben, mely játékok

pénzbe mennek, vagy pénzt helyettesítő értékekben, vagy zsetonokkal,

Es a pont határozottan

a hazardjátékokat tiltja meg.

Még pontosabban azokat a kártyajátékokat, melyekben a főszerepet nem a spekuláció, a számtani gondolkodás és a kombináció, hanem a véletlen szerencse játssza.

— Zavart mindössze a törvénynek 1935. június 5-én megjelent végrehajtási utasítása okozott, mely megismétli ugyan a törvény 2-ik és 3-ik C. pontját, mely mint hazardjátékot, a rulettet, a chemin de fer, braziliant stb. jelöli meg, azonban a szabályzat abba a végzetes hibába esik, hogy mint csakis zárt helyiségekben -- vagyis klubokban -- engedélyezett játékokat sorolja fel a bridge, a rómit, a preferansot, a kalábert, a dardlit -- sőt még a Schwarzer Pétert is! . . . Meg kell tehát állapítani mindenek előtt, hogy

a törvény jó, mert a törvény kategorikus és alapjában véve nem tilt más, mint ami eddig is tilos volt, ezzel szemben a végrehajtási utasítás tévesen magyarázza a törvényt és ebben a téves magyarázatban csak nehezen lehet a célszerűséget nem felismerni.

— Nyilvánvaló tehát, hogy nem a törvény ellen küzdünk, hanem a törvény félremagyarázó ellen.

— En, mint a vendégipari szindikátusok ipartestületének ügyésze azt nézem, hogy a testületet óriási anyagi károsodás érte. Például Fiteştiben három kávéház volt, három virágzó üzem. Ezek közül kettő még tavaly szeptemberben kénytelen volt bezárni.

A miniszternek römkövet mutatnak

— 1935. augusztusában szerkesztettem meg az első emlékiratot, melyet alkalmam volt Nistor munka- és közegészségügyi miniszter urnak személyesen átadni. A törvény tervezője, Costinescu miniszter ur, akkor már a kereskedelmi és ipari tárca élén állott. Nistor miniszter urnak pedig — ki saját bevallása szerint nem is kártyás ember —

fogalma sem volt az egyes kártyajátékok közötti különbségről.

én mutattam meg neki a negyedik kerületi pályaudvaron az első römkövet, mert Nistor miniszter ur még csak nem is römközik. Elolvasta az emlékiratot és azt minden pontban helyesnek találta. Fejtegetéseim alapján

elismerte, hogy a végrehajtási utasítás bizony tévesen magyarázza a törvényt.

— Nistor miniszter ur akkor azt mondta, hogy amint Bucureştibe ér, áttanulmányozza az ügyet és két héten belül választ kapok. Két hét múlva leutaztam és ekkor Nistor miniszter ur közölte velem, hogy

fenntartja eredeti kijelentését, azonban neki nem áll módjában önhatalmúlag dönteni,

tekintettel arra, hogy a törvény megjelenése után a munka- és közegészségügyi minisztérium felkérésére a minisztertanács egy állandó jellegű hazardbíróóság kiküldetését határozta el. Minden hazardjáték ügyben ez a bizottság dönt, tehát szerkesztek egy új emlékiratot, melyet ő személyes referátummal utal a hazardbíróóság elé. Az emlékiratot el is készítettem és abban újból felsoroltam korábbi megállapításaimat, majd kértem a sérelmes és helytelen végrehajtási utasítás megsemmisítését. Az érvényben levő közigazgatási törvényre hivatkoztam, mely szerint

a nem hazardjátékok nem is tartoznak az egészségügyi minisztérium felügyeleti körébe, hanem egyszerűen a közigazgatási hatóságok felügyelete alá utalandók, hová eddig is tartoztak.

A miniszter helyesel

— Ezzel az emlékirattal újból személyesen utaztam le Bucureştibe, ahol Nistor miniszter ur és Roman Valer államtitkár a legnagyobb mértékben helyeselték az emlékiratban felsoroltakat.

— Ezek után megnyugodva, utaztam haza és január 29-én kaptam a minisztérium leiratát, melyben közlik velem, hogy az emlékiratot Nistor miniszter ur a hazardbíróóság elé utalta, azzal, hogy — és most idézem az eredeti román szöveget — „să se găsească o soluţiune satisfăcătoare pentru jocurile pur distracţiune, fără bani”, vagyis, hogy találjassék valamely kielégítő megoldás a tisztán szórakoztatást célzó játékok tekintetében, melyeket nem pénzben, illetve nem pénzért játszanak.

— A bizottság elnöke Gheorghiu jelenlegi kereskedelemügyi minisztériumi államtitkár, ki Costinescu miniszter ur jobbkeze és annakidején a munka- és közegészségügyi minisztériumban is államtitkár volt. Amikor Costinescu miniszter ur átment a kereskedelemügyi minisztériumban, akkor Gheorghiu államtitkár is vele ment, azonban a hazardbizottság elnöki tisztjéről nem mondott le, jóllehet nem tartozott már ahhoz a minisztériumhoz, melynek hatáskörébe ez a bizottság tartozik. En mindenek előtt az ellen tiltakoztam, hogy Gheorghiu államtitkár legyen továbbra is elnöke annak a bizottságnak, melynek működéséhez immár semmi köze sincsen. A testület, melyet képviselek, érdekközösségre lépett a Sfatul Neguioresc-kei, melynek elnöke Niculescu-Ritz valóban keresztül is vitte azt, hogy Gheorghiu felmentették elnöki tisztsége alól és helyébe Roman Alexandrescu a jelenlegi munka- és közegészségügyi államtitkár került, ki a bizottságot február 11-ére hívta egybe. En természetesen erre az időpontra leutaztam Bucureştibe és ekkor értesültem, hogy a bizottság nem fog semmit sem végezhetni, mert

Costinescu miniszter megüzente Roman Alexandrescunak, hogy a kártyatörvényt magyarázó szabályrendeletének megváltoztatásából kab.netkerdest csinál. Amennyiben a szabályrendeletet megváltoztatják, benyújtja lemondását. Ez komoly érv volt.

A munkanélküliek 50 milliója

— Közben az történt, hogy Orghidan az UGIR elnöke, ki a kontingenciális bizottságban együtt dolgozott Gheorghiu államtitkárrel, rámutatott arra, hogy Gheorghiu még annakidején a közegészségügyi minisztériumban a munkanélküli segélyalapból mintegy 50 millió leit nem a megfelelő célra költött. Bizalmas értesülésem szerint Gheorghiu államtitkár ebben egy mi általunk indított hajszódt látott és ezután a következő jelentéskészítéskor le Costinescu miniszter hivatali szobájában: Niculescu-Ritz a Sfatul Neguioresc elnöke és én megjelentünk Costinescu miniszternél, kit arra akartunk kérni, hogy változtassa meg álláspontját, ami a szabályrendelet megváltoztatását célzó hazardbizottsági ülést illeti. A szobában rajtuk kívül jelen volt még Gheorghiu államtitkár és Danielopol titkár. Costinescu miniszter meghallgatta az emlékiratot, mely Nistor miniszter ur után a hazardbizottság elé került a melynek másolatát Costinescu miniszternek felolvastam. Mikor a felolvasást befejeztem,

Costinescu miniszter kijelentette, hogy úgy látja igazunk van

és nem kíván utjába állni a szabályrendelet újratárgyalásának.

Már a kezébe is vette a tollat,

hogy ilyen értelemben nyilatkozatot fogalmazzon, melyet tőlünk Nistor miniszter kért, amikor Gheorghiu államtitkár közbeszólt:

Egy közbeszólás . . .

— Uraim, önöknek köszönhetem, hogy kénytelen voltam a hazardbizottság elnöki tisztjéről lemondani és most még támogatassam az önök céljait — ezt igazán nem kívánhatják tőlem. Miniszter ur — fordult most Costinescu miniszterhez — nem látom célját annak, hogy ön az eredeti álláspontján változtasson.

Costinescu miniszter erre néhány percre visszavonult Gheorghiu államtitkárrel és Danielopol titkárrel,

majd visszajött és közölte velünk, hogy most nem foglalkozhat ezzel az ügygel, egy küldöttség vár rá a másik szobában, azonban különben sem hiszi, hogy tehet valamit az érdekében.

— Ezzel el voltunk bocsátva. Visszamentünk Nistor miniszterhez és megkértük, hogy vétesse le a napirendről az emlékirat tárgyalását, aminek a jelen körülmények között nem sok értelme van. Így tehát egyelőre nyugvópontra érkezünk, azonban a jövő héten újból leutazom Bucureştibe és remélem, hogy akkor már több eredményről számolhatok be.

ABESSZINIA.

A négus a harctéren van, egy nap beállit hozzá egy katora.

— Felséges uram, — mondja — hónapok óta nem láttam a feleségemet, légy kegyes, két hét szabadságot adni.

— Hová gondolsz, háboru van.

— De ugy vágyódom már a feleségem után.

A négus róné és így szól:

— Tudod mit, elengedlek, ha vállalkozol rá, hogy mire visszajössz, magaddal hozol egy ellenséges gépfegyvert.

— Vállalkozom rá.

Két hét múlva beállit az abesszin egy ellenséges gépfegyverrel.

— Rendben van, — mondja a négus.

Pár nap múlva a katora megint jelentkezik:

— Felséges uram, olyan jó volt a szabadság és ugy örült a feleségem, adj nekem megint két hét szabadságot.

— Rendben van, — szól a négus — ha megint hozol egy ellenséges gépfegyvert.

— Horok.

Es két hét múlva megint hozott egyet. Így ment ez harmadszor, negyedszer is. Es mikor már az ötödik gépfegyvert hozta, a négus nem állotta meg és megkérdeste:

— Hogy lehet az, hogy te mindig tudsz egy ellenséges gépfegyvert szákmányolni?

— Az ugy van, felséges uram, — szól a abesszin katora — hogy odaát is van egy aszkari, aki nagyon vágyik a felesége után.

Megdrágul a vasúti utánvételes áruszállítás díja.

Hirt adtunk már arról, hogy a CFR és a postaigazgatóság csekk-osztálya között létrejött megállapodás értelmében március 1-től a vasúton utánvételes szállított áruk után esedékes utánvételes összegeket eszentul nem a CFR vasútállomások, hanem a posta csekk-osztálya csekk-utalvánnyal postán fizet ki az érdekeltektől szállítóknak. Az erre vonatkozó utasítás hírtokában most módunkban van közölni azt is, hogy a „Ramburs”, utánvételi nyomtatványok darabonként 3 leiert bármely CFR állomás áruépítészénél kaphatók. Az új utánvételi nyomtatványokat tintával, négy példányban egyszerre, indigó-átnyomattal állítják ki. Az új rendszer bevezetésével az utánvételi történő szállítás megdrágul. Eddig ugyanis a CFR-nél a nyomtatvány nem került semmibe, azonkívül pedig a felülbélyegzés is alacsonyabb volt, mint az új rendszerénél. Tízszor lei-ig eddig 3 lei okmány- és két lei repülőbélyeg, 50.000 lei-ig 7+2, 100.000 lei-ig 14+2 és eszenfelül 100 ezer leienként 2 lei okmánybélyeg volt szükséges. A jövőben az érték és belyeghasználat között arány a következő lesz: Kétszer lei-ig 16 lei illeték, 2000—4000-ig 18, 4000—5000-ig 20, 5000—6000-ig 25, 10.000—12.000-ig 41 és minden további 2000 lei után 2 lei.

SALAMONI ITELET.

A tudós rabikoh isgatottan állított be egy lány és elmondta, hogy Kohn erőszakkal megfosztotta őt érényétől. A rabi asonnal elhívatta Kohn-t és rákiadált:

— Minden pénst, ami nálad van, add oda ennek a lánynak.

Kohnnál véletlenül sok pénz volt és mit volt mit tenni, odaadta a lánynak minden pénzét.

— Na, lányom, elmehetsz, — mondta a rabi.

A lány elment, a rabi pedig így szólt Kohn-hoz:

— Most pedig szaladj utána és vedd vissza tőle a pénzedet.

Pár perc múlva a lány szilárdan, összekarmolva, esaggatott ruhában rohant be a rabi szobájába.

— Rabi, — kiugrta — megtámadott és el akarta venni a pénst, de én nem adtam oda.

— Ugy, szólt a rabi — akkor tedd le a pénst ide az asztalra, azt vissza kell adni a Kohnnak.

— De miért, rabi?

— Mert ha az érényedet is olyan körtessen védted volna, mint a pénzedet, nem történt volna semmi bajod.

NEUES AUS SCHOTTLAND.

O'Donnogon ist kein grosser Kavalier. Er fährt ein junges Mädchen, um kein Lokal besuchen zu müssen, drei Stunden lang spazieren. Die Arme ist schliesslich ganz erschöpft und der Kavalier ist genötigt, ihr ein Sandwich zu kaufen. Kaum ist das Mädchen zu Hause, steckt sie wildend sechs Pence ein, fährt zu O'Donnogon zurück und wirft ihm das Geld hin.

„Ach Gott!“ sagt er, indem er das Geld einsteckt, „das hätte doch auch bis morgen Zeit gehabt!“

Meghívó

Az aradi Sütőiparosok Szindikátusa 1936 február 24-én, délután 4 órakor tartja

közgyűlését

az aradi Iparos Otthon (Str. Bratianu 18) helyiségében.

Abban az esetben, ha a tagok nem jelenének meg kellő számban, akkor a közgyűlést ugyanazzal a napirenddel, 1936. március 2-án délután 4 órakor tartják meg. Ennek a közgyűlésnek határozatait az alapszabályok értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül érvényesek.

Tárgysorozati

1. Az elnök bejelentése a minisztérium értesítéséről.

2. Az alapszabályok módosítása.

3. Esetleges indítványok.

Arad, 1936. február 15.

A vezetőség

Ujból módosítják a Kereskedelmi és Iparkamarákról szóló törvényt

— Megtartják a kamarai választásokat. —

Nemcsak nehéz, de szinte lehetetlen nyilvántartani: hányadik reformon esik át a kamarai intézmény az utolsó tíz esztendő alatt. Kidolgozott és életbeléptetett reformok egész sora kergeti egymást, az intézmények alig tudnak valamilyen formában megnyugodni s már jött az új terv újabb reformokra, amelyek vetélkedtek egymással az extravaganciában és a szélsőséges rendelkezésekben. A sok kísérletezésnek vége, azonban ugylátazik visszatérés lesz a kamarák eredeti formájához és hivatásához. A kereskedelmi minisztérium letett az excentrikus irányú kísérletezésekről, amelyek hol egyszerű állami hivatallá, hol fascista jellegű korporációkká akarták tenni ezeket az érdekképviseleti szerveket.

A legújabb tervezet — azt mondhatjuk — konzervatív irányban reformálja a kamarai intézményt. A jelenleg életben lévő törvénynek mintegy 25 szakaszát módosítja és véget vet az ideiglenes állapotoknak, amelyek abból származtak, hogy

a régi törvény sok rendelkezése egyszerűen végrehajthatatlannak bizonyult.

A javaslat megszünteti a jelenleg működő interimár bizottságokat és újak kinevezésére ad felhatalmazást a kereskedelmi miniszternek. Az új bizottságok tíz tagból — öt ke-

reskedő és öt iparos-tagból — állanak, de működésük legfeljebb három hónapig tart, mert

a törvény életbeléptetésétől számított 90 napon belül meg kell tartani a választásokat.

Uj választói listák készítendő minden kamaránál s abba mindazok a bejegyzett kereskedők és iparosok veendő fel, akik legalább egy év óta gyakorolják foglalkozásukat.

Uj kereskedelmi kamarákat csak olyan megyeszékhelyeken lehet létesíteni, ahol legalább 3.000 kereskedelmi és ipari vállalat van s ezek adója legalább két és fél millió leinyi évi jövedelmet biztosítanak a kamarának. Más városokban a megyeszékhelyen, vagy a legközelebbi megyében működő kamarák irodát állítanak fel, amely a kamarai kirendeltség jellegével bír s vezetője a kamara által kinevezendő titkár mellett egy helyben lakó kamarai tag.

A reform a kamarák hatáskörét nagyjában ugy szabályozza, mint az a régi magyar törvényben szabályozva van.

A kereskedelmi kamarák reformjára vonatkozó törvénytervezet a többi szakkamarák reformjával együttesen a legközelebbi parlamenti ülésükön kerül tárgyalás alá.

Törvénytervezet készül a részvénytársaságok működésének szabályozására

Nem várják be a kereskedelmi törvény reformját.

Az ország területén érvényben lévő különböző kereskedelmi törvény tervezetén dolgoznak, amely a nyugati államok legújabb törvénykönyveinek összes fontosabb rendelkezéseit is tartalmazni fogja. Először már két évvel ezelőtt külön bizottság alakult Bucurestiben, amely időközönként letárgyalja az új kereskedelmi törvénytervezet egyes fejezeit és úgy igyekszik azokat átalakítani, hogy a jogászokból összeállított törvényelőkészítő tanács már csak kevés átalakítani valót találjon rajtuk.

A kereskedelmi törvénykönyvet szerkesztő bizottság a napokban ismét ülést tartott, amelyen Bontoiu igazságügyi államtitkár elnökölt. Az ülésen résztvettek Fintescu, a kereskedelmi jog, Galasescu, a csalkijog egyetemi tanára, Romniceanu, Lengueanu, Annovorian ismertnevű jogászok és mások. Gheorghescu előadó közölte, hogy a részvénytársaságok alapításáról és működéséről szóló fejezet elkészítése rendkívül sürgős és fontos, ez-

ért tehát ezt a részt ki kellene venni a kereskedelmi törvény keretéből, mert ha benne hagyják, úgy talán még hosszú ideig a régi jogelvek alapján működnek a részvénytársaságok, már pedig fontos gazdasági és pénzügyi érdekek kívánják az új részvénytársasági törvény elkészítését.

Feltette a kérdést, hogy külön válasszák-e a részvénytársasági törvényfejezetet a kereskedelmi törvénytől? A bizottság kimondta, hogy külön kell választani ezt a részt és speciális törvény alkotandó a részvénytársaságokról.

Több felszólalás hangzott el, amelyeknek alapján megállapították úgy a részvénytársaságok megalakulásakor követendő ellenőrzést, mint a működési irányelveket. A bizottság e hó folyamán még több ülést is fog tartani, hogy minél előbb befejezze a részvénytársasági törvénytervezet és a törvényelőkészítő tanács átvizsgálása után a parlament elé terjeszthesse.

A legjobban fogó könyv.

A „Rampa” írja:

Van egy olyan könyv Romániában, amelynek példányszámát nem lehet utólag. A telefonkönyv ez, amely 36 ezer példányban jelenik meg Bucurestiben minden félévben. Ezt sem Creanga, sem Caragiale, sem Rebreanu nem érte el. 36 ezer előfizető veszi meg félévenként a „telefonkönyvet” egyedül Bucurestiben. Mi lenne, ha ez a sok „olvasó” más könyvet is venne? Mennyi alkalmat nyújthatnának írónknak a függetlenség re, hogy szabadon írjanak, dolgozzanak s ne küzdjenek nap-nap után az élet nehézségeivel. Ez a szám gondolkodásra késztet. A telefon nem jelent mindig műveltséget, mégis a civilizáció egyik jele. Orvosok ügyvédek, mérnökök, bankigazgatók, nagyiparosok, kereskedők, főtisztviselők rendelkeznek telefonnal, akik a vezető-osztályhoz, s társasághoz tartoznak. Ha nem is gazdagok, de nem halnak éhen s bizonyos, hogy a 36 ezer közül 30 ezer hetenként egy-egy könyvet is vehetne. Hol van ez a 30 ezer ember? Eszrevette-e valaki őket egy könyvkereskedésben? Látta-e va-

laki őket könyvvél kezükben? Sohasem írják rá nevüket egy verses-kötetre. Jó volna, ha minden könyvbe bele nyomtathatnák, hogy ugyanannyi fogyott el, mint az amerikai társaság bucorestii telefonkönyve.

ELLENSZÁMLAS ÜZLET.

A kitűnő pesti piktor hatalmas és valóban gyönyörű portrét festett egyik ismertnevű urológus-orvos feleségéről. A képet ki is állították.

Mikor egy másik festőművész a képet meglátta, összesapta a kezét és így kiáltott fel:

— Ajjaj, micsoda nagy betegségre lehet ennek a szegény művésznek.

JUBILEUMI ÖNGYÚJTÓ.

— Névnapi ajándéknak egy jubileumi öngyújtóval lepott meg a feleségem.

— Miért jubileumi?

— Huszonötézer kell próbálgatni, amíg meggyul. Szakapom tőle.

Bírói reform készül a revíziós bizottságok megszüntetéséről

A kormány már régóta tervezi a revíziós bizottságok megszüntetését és a közigazgatási reformjavaslat keretében a megszüntetést végre is akarták hajtani. A javaslat értelmében megváltottatták a revíziós bizottságok elnevezését, valamint hatáskörét, de azok továbbra is a belügyminisztérium alá tartoztak volna. A törvényelőkészítő tanács azonban alkotmányellenesnek találta ezt a megoldást, a szenátus viszont megengedte. A kormány végül is elejtette ezt a törvényjavaslatot, de a revíziós bizottságok megszüntetésére vonatkozó tervet nem adta fel. A kormány különleges közigazgatási bíróságot akar létesíteni, amely bírói ítélkezési jogkörrel rendelkezik. Ez az új bíróság egyesítene magában a revíziós bizottságok és az ítélőtáblák hatáskörébe tartozó közigazgatási bíróság feladatait és ezzel egységesítené a felülvizsgálati jogszolgáltatást. Az erre vonatkozó javaslat előkészítő munkálatai megkezdődtek.

HASONLAT.

A közismert történetű gavallérnak mondta a hétéves valaki:

— Te olyan kicsi vagy, hogy veled lehetne mérni a közéleti erkölcs színvonalának süllyedését.

Élelmiszer — a tengernek...

A „Rasa” írja:

Egy vagón rakomány általában 10 ezer kilogrammot jelent. 568 ezer vagón búza tehát 5 milliárd 680 millió kilogramm búzának felel meg. 144 ezer vagón rizs 1 milliárd 440 millió kilogramm. Vegyük a tonna-átszámítást. — 2500 tonna cukor: 2 millió 500 ezer kilogramm. Egy zsák súly általában közel 100 kilogramm. Tehát 267 ezer zsák kávé 26 millió 700 ezer kilogramm kávénak felel meg. Mindezt az élelmiszert múlt évben elégették, vagy a tengerbe dobták. Szándékosan. Azon a címen, hogy nincs piac, azaz nincs fogyasztó. — A lényeg az volt, nehogy az árak csökkenjenek a világpiacon. A Népszövetség segélyosztályának jelentéséből vettük ezeket az adatokat. A jelentés rámutat arra, hogy jelenleg 2 millió 300 ezer lélek küzd az éhhalállal a világon és az elmúlt évben több, mint egymillió ember volt öngyilkos éhség miatt. Pedig pontos számítás után 2.157 kilogramm élelmiszer jutott volna az elpusztított mennyiségből minden öngyilkosra. A jelentés megállapítja, hogy minden bajt el lehetne kerülni, ha gazdasági téren a világ jobban volna megszervezve. Mi nem semmisítjük meg a búzát és a petroléumot. Kivisszük külföldre és így teljes a szegénység az országban.

Február 22: az Aradi Bőripari Szindikátus Bálja

Az Aradi Bőripari Szindikátus február 22-én, szombaton este 9 órai kezdettel az Iparos Otthon nagytermében dr. Groza Ioan prefektus, dr. Cottoiu Romulus polgármester és dr. Bejan Romulus rendőrkészor védnöksége alatt nagyszabású táncestélyt rendez. A táncestély iránt általános érdeklődés nyilvánult meg és annak sikere minden bizonnyal nem marad mögötte a többi iparosszakkák által rendezett táncmulatságok szép eredményének.

A rendezőbizottság Bosneac Victor díszelnökkel, Adoc Axentie elnökkel, Rada Ioan és Ilica Gheorghe rendezőelnökökkel az élen már hetek óta odaadó munkát fejtett ki a bál sikere érdekében.

A táncestély főrendezői: Dragan Adrian és Engelhart Ferenc, zenei rendező: Musca Ioan, tánc rendező: Ortner Béla, pénztárnokok: Klein Miklós és Oláh Péter, ellenőrök: Katona János, Cornea Ádám, Szűcs János, Samutay Károly, Tipel Grigore, Gáspár Sándor, Boier Alexa, Makó Béla, Schwartz Károly, Dobrei Savu, Vanturisi Petru, jegyzők: Farcas Ioan és Pascutiu Ioan, míg a rendezőbizottság névsora a következő:

Ambrus György, Barabás Géza, Bán Simon, Beracka Pál, Boitos Alexa, Boar Petru, Bauer Dezső, Braun Dezső, Czernócky Imre, Czernócky Mihály, Cazan Ioan, Czibre József, Drăgan Gligor, Ferenczy I., Frenkel N., Furmann N., Geller Pál, Grósz Gyula, Galbács Imre, Goia Nicolae, Hadházy Károly, Héder Sándor, Hajas Ferenc, Haas György, Havas József, Hoffenpradi József, Hammermann Ignác, Illés István, Kolozsvári Imre, Kiss József, Kauba Ferenc, Lukács Mihály, Lille Péter, Mielo József, Mandi József, Manea Dimitrie, Măgerusan Ioan, Mikita Nicolae, Marchis Gh., Monei Elemér, Mittelmann János, Magyarai László, Neuländer Tibor, Nyári Andor, Nagy István, Olariu Todor, Páfi György, Páll Mátyás, Pocsik János, Paulini József, Pintea Gheorghe, Prasz János, Rosenberg József, Schmidt Miklós, Spitzer Pál, Suba Gheorghe, Szatmári Mihály, Sándor Lajos, Saibert Péter, Szeredai József, Savics Ioan, Szabó L., Tóth József, Tincu Ioan, Tipel Gavril, Válóczy Ferenc, Zöldi József, Jákob Zsigmond.

A zenét elsőrendű cigányzenekar szolgáltatja, belépődíj személyenként 25 lej, családjegy 60 lej.

21.000 Petroșani részvény eladása miatt ismét csődöt kértek a Bercovitz bankház ellen

Több ízben is foglalkoztunk azzal a perrel, a melyet a fizetéseketlen L. Bercovitz bankház több hitelezője indított a bank kényszereljárásának visszavonása és a csőd elrendelése érdekében. Tulajdonképpen több ilyen per is volt a bank ellen. Az egyiket azon a címen adták be, hogy a bank jelenlegi ügyeinek vezetésével megbízott hitelező bizottság eladta az intézet több nagyértékű vagyontárgyát a Banca Nationalának és ezzel megkárosította a betéteseket és más hitelezőket. Más betétesek azon a címen kértek csődöt a bank ellen, hogy nem fizeti a kényszereljárásági részleteket. De mindkét esetben a bíróság elutasította ezeket a kéréseket.

Ezzel azt a panaszt hozzák fel a betétesek, hogy a bank vezetősége eladta az intézet birtokában volt 21.000 darab Petroșani kőszénbánya-részvényt, anélkül, hogy előzőleg megszerezte volna ehhez a törvényszék felhatalmazását, de még csak az ellenőrző bizottságot sem kérdeztek meg az eladásnál.

A törvényszék hosszas tárgyalás és tíz napi tanácskozás után a hitelezőknek ezt a kérését is elutasította, mert véleménye szerint egy részvénytől eladása rendes banküzlet, amelyhez nem kell előzetes hozzájárulást kérni és így ezen a címen nem lehet a kényszereljárás visszavonását sem kérni miatta.

Érdekes, hogy ugyanezen a napon tárgyalta a bíróság a Bercovitz-bankház egyik vezetőjének, Bercovitz Adolfnak is azt a kérését, hogy a kényszereljárásról a bíróságtól engedélyt kérjen az igazságügyminisztérium által eszközölt jelzálogbekebelezést a Lipscani-uca 27. szám alatti ingatlanról írják át az Ilfov megyei Giulești községben levő birtokára, amelynek fele az övé. A bíróság azonban nem engedte meg ezt a bekebelezési átirást.

Katiból — lány lesz

Elbeszélés.

Írta: Bibó Lajos.

A kalauzok fejük fölé emelték a karjukat, várták, hogy a vonatvezető dudáljon. Anyám még egyszer sorba ölelt bennünket, aztán odaszólt Rózának a nagynénémnek:

— Vigyázz rájuk.

A vonat eben a pillanatban megindult, utána megindult.

— Kezét csókolom! — intettünk le az ablakból.

Anyám kendőt lobogtatott:

— Viseljétek jól magatokat.

Mint minden nyáron, ezúttal is Erdélybe mentünk nagyvakációzni. A nőverem, a bátyám, Dezső, meg én. Elhelyezkedtünk a fülkében, Dezső rögtön föltekintett a csomagokra.

— Ehes vagyok, — mondta.

Rózsa néni nemet intett a fejével.

— Nem kapsz. Most ettel.

Az ablaknál ültem, néztem az elmosódó távlatos színpontokat. Tavaly is így vitt bennünket a vonat, a tavaly is éppen olyan furcsa szorongás bujkált a szívem körül, mint most. Vajjon megkapom-e a flóbertet, amit Samu bácsi, a nagybátyám ígért a múlt vakációban, hogy baglyot, meg vércsét lőjlek, a megmutassam Katinak, a kis cselédnek, hogy nem vagyok gyerek?

Mert én tavaly óta sem felejtettem el Katit. Napsütéses időben, különösen reggel, amikor harmat csillogott a fákön és messziről énekelt a mező, mindig Katit láttam magam előtt. Babos kis ruhájában, kötöcskéjével, amelynek egyik sarkát felgyúrta csipőben a szoknyája alá, buzavirág-

kék szemével, rózsapiros arcával, félig nyitott édesen ijedt szájakcájával.

Mit mondok neki, miért nem irtam, holott megígértem? Még ráadásul kezét is fogtunk, amikor tavaly eljöttünk, mert előzőleg megvertem. Az elutazásunk előtt beküldtünk ki. Lent volt a kertben, salátát szedett.

Lementem hozzá. Reszketett a szívem.

— Holnap megyünk haza, — mondtam halkán.

Lassan felém fordult és rámemele árva tekintetét. Nem szólt, de én láttam, könny jelenik meg a szemében.

Közelebb léptem hozzá.

— Samu bácsi azt ígérte, jövőre flóbertet vesz.

— Az urfinak? — kérdezte alig hallhatóan.

— Nekem. Aztán éppen azért, ha megfogadod, hogy nem csufolsz többet, kibékülök veled. Mintha megremegett volna. Kezét a szívéhez emelte.

— Én nem csufoltam az urfit a multkor sem.

— De csufoltál, azért ütöttelek meg.

Lehajította a fejét. Hozzáléptem. A szívem hangosan vert.

— Irjok?

A kötőjét tépdeste.

— Ha akar az urfi...

— Jó, akkor irok, mielőst hazaérünk, meg azután is. Most pedig szerbusz.

Nyujtottam a kezem, kezét fogtunk, aztán futottam vissza az udvarba, mert a Rózsa keresett. Most, hogy ismét átéltem tavalyi elválsunk perceit, mély megbánást, félelmet és szégyent éreztem, amiért nem irtam neki.

A vonat rohogott tovább. Alkonyat felé hegyek közé ért és én lelkemben Kati drága mosolyával aludtam el. Ejjel kétszer is felébresztett.

meleg fülkében hallatszott Dezsőnek lélekzése, kint hosszan berregett valami.

Nehéznek és zsibbadtnak tetszett a különös éjszaka, a sok lámpával, ide-oda siető léptekkel, a kapkodó, gyors beszéddel, a ismét ugy elnyomott az álom, hogy hajnalban ébredtem megint fel.

Rózsa már készülődött.

— Mingyárt ott lesznék, — mondta.

Lecsusztam az ülésről.

— Felkeltem Dezsőt?

Böske, a nőverem is ebben volt már.

— Majd én, — szólt.

Megérintette Dezsőt, de az nyöszörgött valamit és horkolni kezdett. Hozzahajoltam és meghajtam a haját.

— Kelj fel! — ébresztettem. Mingyárt ott lesznék.

Dezső felnyitotta a szemét. Dühösen térdre rugott.

— Nezel!

Rá akartam ugrani, de Rózsa visszatartott.

— Ha veszekedéssel kezded, megtiltom Samu bácsinak, hogy odaadja a flóbertet.

Bántott, hogy nem mehettem neki Dezsőnek, de Rózsa fenyegetése megfélemlített.

— Majd még számolunk! — szorítottam össze a számát, aztán felálltam az ülésre, hogy leadogassam Rózának a hálóból a kisebb csomagokat.

Az állomáson Samu bácsi várt bennünket.

— No, urficskák! Hát megjöttetek? — tárta ki a karját, amikor megpillantott bennünket.

Kint ott állt a kocsi, a két lóval. Csinosan, meg Szellővel. Amint megpillantottam a két paripát, az ismerős viasok, a testemet átjárta a friss hajnali levegő, egyszerre felszabadult bennem a boldog ujjongás.

Bíróság elé állítják Oradeán azokat az iparosokat és kereskedőket, akik nem jegyezték be magukat a Kereskedelmi és Iparkamaránál

A bíróságok összegéből a csőd szélén álló iparosokat és kereskedőket akarja segíteni a Kamara.

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy az oradeai átmeneti bizottság egyik ülésén Boca tanácsos a cégfeliratok helyesírásai és stílushibái miatt interpellált. A tanács annakidején részben a kereskedelmi kamarát tette felelőssé azért, hogy nem ellenőrzik kellőképpen, hogy az iparosok és kereskedők az üzlet fölött ugyanazt a céget használják, mint amit bejegyeztek.

A kereskedelmi és iparkamara az interpelláció hatása alatt felszólította az iparosokat és kereskedőket, hogy üzletük fölött azt a céget használják, amelyet a kamarában bejegyeztek, miután megállapítást nyert, hogy sokan egészen más cégtáblákat függesztettek ki az üzlet fölé, mint amelyet a kamarában bejegyeztek.

A kereskedelmi kamara titkári hivatala az interpelláció nyomán vizsgálatot rendelt el, hogy megállapítsák, kik azok akik ilyenfajta „kihágást” követtek el. Megállapították ebből az alkalmából, hogy még ma is nagyon sokan vannak, akik nem tagjai a kamarának, vagy ha igen, nem tesznek eleget azoknak a kötelezettségeknek, amelyek a kamara minden tagja számára előír. A kereskedelmi kamara titkári hivatala ezzel

a vizsgálatot kapcsolatban a következő köteleményt adta ki:

— Megállapítottuk, hogy az iparos és kereskedő társadalom igen nagy és számottevő része nem tett eleget kötelezettségének és a törvényes rendelkezéseket nem tartotta be. A kamara már a közeli napokban megkezdi a felülvizsgálatot, hogy megállapítsa, kik azok, akik még egyáltalán nem tagjai a kamarának és kik azok, akik mulasztást követtek el:

— A kereskedelmi kamara azok ellen, akikről megállapítja, hogy mulasztást követ el, pert indít a bíróság előtt és a leg súlyosabb pénzbírság kivételét fogják követelni!

— Mikor ezt elhatároztuk, azonnal szándék is vezetett bennünket és pedig az, hogy a bírágokból befolyó pénzeszegekből

segélyt akarunk nyújtani azoknak az iparosoknak és kereskedőknek, akik a csőd szélén állnak és sürgős segítségre szorúlnak!

Eddig tart a titkári hivatal nyilatkozata, amelynek értelmében már a jövő hét elején megkezdik a felülvizsgálatot.

676 millió lei értékben 4800 kiló szinaranyat termeltek az ország aranybányái

Emelkedett az ezüsttermelés és ebben az esztendőben ötven százalékos emelkedést várnak az ólomban, cinkben és rézben.

Az állam fokozni akarja az ország aranytermelését és e célból összehívta a gőnyaigazgatókat, akik Constantinescu bankkormányzó előjavaslatot terjesztettek, amelyben részletesen leírták a módosításokat, amelyekkel az aranytermelést fokozni lehetne.

Lázárescu országos bányaiszolgálat, most érdekes statisztikát bocsátott munkatársunk rendelkezésére. A bányaiszolgálat elmondta, hogy sok esztendő hanyatlás után, az elmúlt esztendőben 20—25 százalékos emelkedés mutatkozott az

aranytermelésnél. Ezt az emelkedést nagyban elősegítette, hogy a 27 százalékos beváltási felár miatt az aranysempészek visszaesett, nem volt kifizetődő üzlet és jelentős eredménynövelésnek kell elkönyvelni azt is, hogy az elmúlt évben fokozott erővel indult meg az eddig még kihasználatlan bányaterületek feltárása. A Balamarei bányákban sokat javult a helyzet a flotációs modernizálásával, a Mica fejlesztésével és a borkuti Aurum-bányában talált, gazdag-tellérek kihasználásával. A bányavidéken egyedül a

francia bányatársaságnál csökkent a termelés.

A statisztika szerint az elmúlt évi aranytermelés 4800 kilógrammot tett ki.

Ebből a mennyiségből a Mica és melléküzemei 2600, az állami bányák 980, az Aurum 480, a láposbányái francia bányák 200 kilógrammot adtak, míg a többi kisbányából került ki.

Az országban érvényben lévő árak szerint az elmúlt évben termelt arany értéke 676.800.000 leit tesz ki, de a világpiaci ár a belöldi árnál sokkal magasabb.

Lázárescu igazgató egyébként igen derűlátóan nyilatkozik és azt hiszi, hogy az idei esztendőben az eredmény sokkal nagyobb lesz, mert a feltárás sokkal modernebb körülmények között folyik és a munka sokkal szorgalmasabban megy.

Az ezüsttermelés 1935-ben körülbelül 10 százalékkal volt több, mint az előző esztendőben. Az ezüsttermelést nem szorgalmazzák különösebben, pedig kifizetődő lett volna, mert június-július hónapokban, az amerikai ezüstpolitika miatt az ezüst ára 2929 leire szökkent fel.

Az összes ezüsttermelés körülbelül 11 ezer kilógrammra tehető. Ezt a számot 1936-ban ötven százalékkal akarják emelni annak ellenére, hogy az ezüst ára hanyatló irányzatot mutat.

Az ólomtermelés a ferneselyi állami üzem és a Phönix feladata. Ez a két üzem az elmúlt évben összesen

4.500 tonna ólomot adott.

Ez a mennyiség tökéletesen fedette az országos szükségletet. Az ólom ára az angol piac hatása alatt sokat emelkedett. A régi 9 lejes ár helyett 19 lejt is fizettek az ólom kilójáért.

A cink ugyancsak a ferneselyi bánya és a Phönix produktuma. A múlt évi termés 5.000 tonna volt, 1936-ra úgy az ólom, mint a cinktermelést 7.000 tonnára akarják felvinni.

A réztermelés volt a legcsekélyebb. A kitermelt mennyiség mindössze 500 tonna volt. Ezt Lázárescu szerint néhány év alatt 3—5.000 tonnára vizsák fel.

Ezek a romániai bányászati adatai és a bányaiszolgálat szerint az idei év a termelésben 50 százalékos javulást fog hozni.

HÖSI EMLÉK.

- Te is hős voltál a háború alatt?
- Igen, a lovasságnál szolgáltam.
- És mi voltál te a lovasságnál?
- Kedves nővér egy tábori lókorhadban.

UNTERSCHIED.

- Welcher Unterschied ist zwischen einer Kruppschen Kanon' und einer roten Nase?
- Num?
- Die Kruppsche Kanon' kommt von Essen und die rote Nase vom Trinken!

— En hajtok, ugy-e, Samu bácsi.

Nagybátyám mosolygott.

— Te.

Felugrottam az első ülésre és kezembe fogtam a gyepőt. Megvártam, amíg kihúzták és feltették a csomagjainkat, akkor előreszóltam a lovaknak:

— Gyí, Szellő! Gyí, Csinos!

Félóra múlva otthon voltunk. A régi tornác, a régi kert, a régi illatok fogadtak, csupán az ég ragyogott kékebben és a rét integéteit közelebből.

Róza néni, Samu bácsinak a felesége, mert őt is Róza néni-nek hízták, akár a mi Rózsánkat, a nagynénemet, megölelt, megcsókolt bennünket. Könnyezett örömeiben, hogy újra a keblére ölelhetett.

En a házat néztem, a szobákat, az udvart, meg a kertet kutattam titokban, hogy hol pillantom meg Katát. Olyan furcsa, soha nem érzett forró nyugtalanság szállt meg, hogy nem tudtam szólni, pedig a kérdésem ott vergődött a szívem legközepe.

Asztalhoz ültünk, hozták a bívalytejes kávé. Dezső már verte kanállal az asztalt.

— En kérem az egész fölöt.

Róza néni mosolygott.

— Jó. Te kapod a legtöbbet.

Nekem valami összeszorította a torkomat. Nem tudtam a kávé meginni. Róza néni a mi Rózsánkra nézett, aztán odafordult hozzám.

— Szóltalan vagy, gyerek. No, idd meg a kávédat, aztán majd lefekszetek.

Megijedtem.

— En nem vagyok álmos.

A mi Rózsánk megismogatta a fejemet

— Egyél, fiam.

Keveset várt, akkor megkérdezte Róza néni:

— Nagy lányt fogadtál?

— Nagyon.

— Katit elküldted?

— Elment. A tavaszra. A fátelpre, Gyurgyevékhez.

Eretem, alszadok. A kávéshanál kihíjján ki nem hullott a kezemből. Egyszerre fáradtság és álmoság lepett meg. Mintha elcsúszott volna előttem minden, az ég, a föld, a kert, a folyó, s mintha valahonnan messziről busongó gyászának hangzott volna.

Olyan hirtelen rohant meg és a kietlen és fájó levértésem, hogy azt hittem, elvarázsolt, idegen csillagon vagyok, hol nincs más, csupán hideg, vigasztalan sötétség.

Három napig kerültem mindenkit. A hét végén, este, lent ültam a tornác lépcsőjén. Róza néni a filagóriában odaszólt Samu bácsinak:

— Miért nem veszi meg annak a gyereknek azt a flóbertet, ha megigérte.

Samu bácsi nevetett.

— Azt hiszi, azért olyan csendes?

— Persze. Tudhatja, a gyerek asámit arra, amit megígért nekik.

— Majd holnap bemegyek Köhalemra és megveszem.

A szívem megdobbant. Ha meglesz a flóbertem, suhant át rajtam, kimehetek a fátelpre, beszélhetek Katival, hogy jöjjön vissza.

Egész éjjel nem aludtam. Reggel rohantam le az irodába, Samu bácsit már ott találtam.

— Bemegy Samu bácsi Köhalemra? — kérdeztem.

— Be. Gyurgyev bácsit várom. Együtt megyünk.

Olyat dobog a szívem, hogy csaknem beletörököttem!

— Halló! — hangzott ebben a pillanatban az udvarról.

Gyurgyev bácsi érkezett meg. Samu bácsi ki, szólt neki:

— Rögtön. Fogok.

Lement a hátulú udvarra, nagy befogjon. Gyurgyev bácsi bejött az irodába.

— Szervusz, bruder! — kapott fel a földről, amikor megpillantott.

— Kezét csókolom.

— De megnőtél, te!

Gyurgyev bácsi volt a legnagyobb ember, akit megláttam. Azonfelül csaklalt viselt és úgy döngött a hangja, mintha mindig hordóból beszélt volna.

Nevettem.

— Tessék letenni.

Letett a földre.

— Na? Velünk jössz?

Remegtem.

— Nem.

— Nem?

— Nem. Más...

Nem tudtam folytatni, olyan forróság öntött el ebben a pillanatban.

Összevonta a szemöldökét:

— Mi az? Micsoda más? Mit akartál mondani?

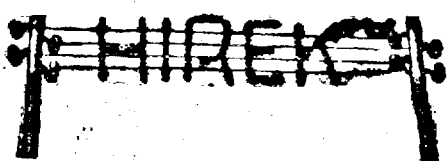
Eretem, hogy súlyod alattam a föld.

— Semmit... — hebegtem. — Csak éppen meg akartam kérdezni, hogy a Katit ott van-e még a bácsiéknál.

Bólintott.

— Nagyon, — mondta elégedetten. — Nagyon is nálunk van.

Vártam, aztán minden örömet megfosztva nyugtáztam.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lej, félre 500 lej. Iparosoknak egész évre 300 lej, félre 150 lej, negyedévre 75 lej.

Hirdetés négyzetcentiméterenként 4 lej. Éves kötéseknek árengedmény.

Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaktion und Administration Arad, Caminul Industriaşilor — Iparos Otthon.

— Február 20-ig be kell nyújtani az adóvallomásokat. Az aradi pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya közli, hogy az adóvallomásokat február 20-ig kell benyújtani. Figyelmezteti a pénzügyigazgatóság az érdekelteket, hogy eddig az időpontig feltétlenül nyújtsák be adóvallomásukat, mert ellenkező esetben bírságot rónak ki rájuk. Az adóvallomásokat fehér papírlapon a területi adóellenőri hivatalhoz kell beadni.

A MAMA ÉS A PAPA. A kis Ilonkának írásbeli házi feladatát két mondatot kell írnia öt-öt szóval.

A kis lány írja:

— Anyu mos, vasal, takarít, varr, főz.

— Apu eszik, szivarozik, játszik, iszik, aludik.

— Felhívás a munkásbiztosító pénztár tagjaihoz. Az aradi betegsegélyező pénztár a bucarestii vezérigazgatóságtól nyert értesítés alapján közli a pénztár tagjaival, hogy mint az elmúlt esztendőben, úgy az idén is üdülő- és gyógytelepekre küldik azokat a biztosított tagokat, akiknek egészségi állapota ezt megkívánja. A betegsegélyező pénztár ezért felszólítja mindazokat, akiknek az elmúlt esztendő során a területi orvosok kiállításba helyezték, helyesebben szükségesnek találták a gyógyfürdőre vagy üdülőtelepre való utazást, hogy február 29-ig bezárólag jelentsek be utazási igényüket, annál a betegsegélyező orvosnál, akiknek kezelése alatt állottak.

EINNAHMEN.

„Wie gehen die Geschäfte? Haben Sie heute schon viel eingenommen?”

„Ja! Zwei Aspirin und ein Pyramidon.”

— Mi meg ma egy hete érkezünk. Teesék neki megmondani.
Samu bácsi kiáltott. Gyurgyev bácsi otthagyt.

Délután megkaptam a flóbertet.
Este megkérdeztem Samu bácsit:
— Samu bácsi, kérem, hány medve van a fátalép erdejében?

Samu bácsi gondolkodott:

— Huszonhárom, — mondott akomolyan.

— Hát farkas?

— Farkas hetvenkettő.

Mindent tudtam. Másnap már hajnalban kint voltam a mezőn. Délben két bagollyal, meg három vércsével tértem haza. A huszonöt krajcárért, amit értük kaptam, golyót vettem. Nyolc nap múlva együtt volt a kilencvenöt töltényem.

Szalámit, kolbász, kenyert loptam a kamrából. Még csak pirkadt, amikor kiszöktem a kapun. A falu alatt félelem nélkül léptem a zserdei övénnyre. Ha elébem kerülnek, egyszerűen mint a hetvenkét farkast, meg mind a huszonhárom medvét lelövöm.

Az erdő hallgatott. Néha levél sziszent le a fárról. Csupa csend.

Flóbertemet lövésre készen tartva szorítottam a kezembe, úgy lépkedtem. Órákig haladtam így, ekkor tisztára értem. Megpillantottam magam előtt a fátalépet.

A hátulsó kapun kerültem be. Nem láttam, sehol senkit.

— Tam! Tam! — vert a szívem.

Kijutottam a farakások közül. Abban a pillanatban, amikor nekifordultam az udvarnak, nevetés ütötte meg a fületem.

Föltekintettem. A kútnál pár ölekezett tréfás dúlakodással.

— Jé! Gyuri urfi! — kiáltott a lány.

Kati volt, Pavel, a kántorék szolgálékénye magához szorítva tartotta.

Nagysikerű bálát rendeztek az aradi vendégiparosok

Az aradi és aradmegyei vendéglősök és szállodások vasárnap az Iparos Otthon nagytermében nagysikerű táncmulatságot rendeztek. Már

a kora esti órákban azéjszaka közönség jelent meg, amely később mind nagyobb számban töltötte meg az izlésesen felszerített és ragyogóan kivülágított termet. Pattogó cigánymuzsika hangjaira táncoltak a párok a reggeli órákig. Gondoskodott a rendezőség, hogy minden, ami ötletes, új, ami a konyhaművészet remeke, az mind felszolgálásra kerüljön, hogy ezáltal is kellemes élménnyé varázsolják a mai béli éjszakát.

A rendezőség fáradhatatlanul buzgólkodott a siker érdekében. A jeles gárda: Mohor Ilie, Komóci Albert, Popa Gheorghe, Vágó Károly, Németh Árpád, Velici Florián, Messer Sándor, Preisz Gyula, Lukács Lajos, Madár József, Vaszits József, irj. Németh József, Incze Géza, Kornett Vendel, Micolai Ioan, Filip Iosif, Horváth József, Sándor és Antal, Kohn Vilmos, Lukács Lajos, Lovasberényi Árpád, Redis Pál, Scherer Elemér, Kell Rudolf, mindent elkövettek, hogy kellemesen szórakozzék mindenki, aki eljött erre a valóban kellemes estélyre, amelyen ott láttuk a város számos előkelőségét, élen Coticu Romulus dr. polgármesterrel.

Ragyogó estélyi toalettek, frakkos és smokingos urak adtak színes tónust a bálterem hangulatának. Kün Böcsi sok sikert ért el a jelvények árusításával. Mindent egybevetve, a vendéglősök bálja hosszú időre emlékezetes marad a jelen voltak előtt, finom hangulatával és kifogástalan rendezésével.

DER GUTE GESCHMACI

— Und wie gefüllt dir der Hut, Artur?

— Warte einen Augenblick . . . was kostet er?

— Március 15-től féljeggel lehet Magyarországra utazni. Budapestről jelentik: A március 20–25. között tartandó országos mezőgazdasági kiállítás és tenyésztés alkalmából Romániából március 15-től kezdve 25-ig féljeggel lehet utazni és 25–30-ig egyszeri megszakítással vissza utazni. Kiállítási igazolvány és utlevel felmutatásával vizum nélkül is át lehet lépni a határt és a 2 pengő 50 filléres vizumot utólag is meg lehet kapni. Kiállítási igazolványokat a külképviseleteknél, menetjegyirodáknál és az aradei gazdasági egyesületnél lehet szerezni.

Hideg, síró borzongás szaladt át rajtam. Kati ellökte magától Pavelt. Odafutott hozzám.

— Isten hozta, urficska!

Rátekintettem. Nem a babos ruhája; korros szoknya, blúz volt rajta, olyan ruha, amelyet nagyok viselnek.

Arcán, szemében, ajkán ismeretlen vidámság ült. A hangjában ismeretlen, idegen öröm csengett.

Nem meztől volt, hanem cipőben. Balkézbe fogtam a flóbertemet. Sötét pillantást vetettem Pavelre.

— Érted jöttem . . . — mondtam halkan Katinak, s nem ismertem rá a hangomra. Ő is Pavelt nézett és elmosolyodott.

— Érted?

— Érted. Gyere, elviszlek mihozzánk. Nevetett:

— Nem lehet, urficska.

— De lehet. Majd azt is megmondom, miért nem irtam.

Kacagott:

— Oh! . . .

A fejét hátradobta, a szél megfeszítette a lábán meg a mellén a ruháját.

Néztem. Sokáig néztem, — nem ő volt. Más valaki. Nem tudom, ki.

A szemében olyan fény csillogott, mint a Börzők tanárnéniéiben a tavasza, amikor a majálison Balogh tornatanár urral táncolt a fák alatt.

Nem szóltam többet. Megfordultam.

— Rózsa! Rózsa! . . . — kiáltottam fel, amikor ismét betértem az erdőbe. — Rózsám, gyere idej meg!

De sem Rózsa, sem a medvék, sem a farkasok nem hallották meg a zokogásomat.

CONCUBINAI.

Preotul: — Bine Tinco, nu fi-e rusine să trăieşti cu Stan aşa necumunată?

Tinco: — Ce să fac pârinte. Când Stan e beat eu nu vreau să mă cumun cu dânsul şi când e treaz nu vreau el să se cumune cu mine.

— A malom-tulajdonosok kongresszusa. Az ország kereskedelmi malmainak tulajdonosai nagygyűlést tartottak Bucurestiben, ahol elpanaszolták azt a sok sérelmet, amely a malmok működését akadályozza és tulajdonosaik helyzetét nehezíti. Előszörban a liszt-illetékekről van szó, amelyek nemcsak összegükben fogva magasak — kilogrammonként 2 lej, ami a buza árának 40 százalékát teszi, — hanem igazságtalanok is annak következtében, hogy a malmoknak csak egy része fizeti és így sok visszaélést tesz lehetővé. Dán Oszkár az aradi Neuman-malom képviselőjében vett részt a kongresszuson és szavaztatta az export-lisztet terhelő illetékek ügyét. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amely a sérelmeket tartalmazza és amelyet küldöttség útján juttattak el a kormány illetékes tagjaihoz.

A MEGREFORMALT ÉTKEZÉS.

Kezdetben volt külön az uzsonna és külön a vacsora. Azután jött a spórolás, az uzsonnát összevonták a vacsorával és ebből lett az ucsora. Ma már a vacsordát vonják össze az uzsonnával és ezt úgy hívják, hogy vaassonna.

Szerkesztői üzenetek

M. E. asztalos, Timişoara. 1. A munkások törvényes felmondási ideje 14 naptári nap, tehát ebbe beleszámítandók a törvényes munkaszüneti napok is. 2. A felmondás ideje alatt a munkórak száma nem csökkenthető. 3. Ha a munkás felvételénél a tulajdonosra vonatkozólag bértöbbletben állapodtak meg, ez a bértöbblet akkor is jár, ha a munkás az idők folyamán halgatólágosan beiegyezett abba, hogy úgy tulajdonos, hogy a bértöbbletet ne kapja meg. 4. A kollektív szerződésben foglalt határozatok csak a szerződés megkötésének napjától érvényesek, tehát visszaható erejük nincs.

Sch. Târgu-Mureş. Ha a babák gyártásához szükséges és külföldről behozott fejek után egyszer már a vámhivatalnál lerótták a 12,5 százalékos forgalmi adót, akkor másodszor, a babák eladásánál csak 6 százalék forgalmi adót kell fizetni.

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutor de Inmormanta-re a Industriaşilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt in restanţă cu cotizaţiile lor, să achite restanţele în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 şi 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul.

Cotizaţiunile sunt scadente după următorii membri decedaţi:

In Grupa A. csoportban: 889. Adalbert Jakab Béla.

In Grupa B. csoportban: 896. Mihail Zubek Mihály.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Haláleseti Segélyező Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin această comunicare cu asociaţi, că cotizaţiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

In Grupa I. csoportban Sot. Iul Magulean Petru 881.

In Grupa II. csoportban Emerik Gondos Imre 906.